

Христя Венгрінюк

Блаженний отець П'юטר

Іноді трапляються незрозумілі події в житті, яких ні усвідомити, ні зрозуміти не можеш. Але скільки б часу не минуло, колись розкривається істина того, здавалося б, загадкового. «Але не все одразу, не все одразу,» – каже доля і, можливо, ніжно всміхається.

Лютий 2012 року заніс мене у маленьке місто Вільногорськ Дніпропетровської області. То були найсуворіші тижні тієї зими, бо -30°C передавали і на Сході, і на Заході. Добиралися ми з мамою довго і важко, змінюючи різні потяги, які не могли обігріти таку стужу, а на вулиці знаходитись було просто нереально. Важко пояснити чому ми не відклали поїздку на кращий час, але лише тепер я розумію чому і для чого. Насправді історія була банальна і сумна: одна страшна хвороба почала гризти мою душу і я дізналася, що лише у Вільногорську мене можуть вилікувати. Не в Києві, не в Нью-Йорку чи Делі, а у Вільногорську – у місті, про яке я навіть до того не чула. Місто, де ходить лише один автобус, але є навіть служба таксі, де люди наприкінці лютого фотографуються біля центральної ялинки, бо просто не мають інших розваг. Одна бібліотека. Один старий холодний кінотеатр. Навіть нездорову, мене цікавило, де ж працюють всі ті мешканці маленького топосу, де нічого нема. Як їм жити всім на одній вулиці? І чи такий же відсоток депресій у них, як у мешканців великих розвинутих, культурних, креативних міст?

Ми познайомились з однією літньою пані, яка принесла мені гарбузові кашу з малиною, розповідала як всі вільногорці живуть на одну заробітню плату і де купувати яйця, щоб на одну копійку дешевше. Одного дня вона

взяла нас за руки і сказала: «Дівочки, пошлі делать себе празнік, я так часто себя радую!». Ми не знали про що йде мова, але, виявилось, що в ту страшну стужу ми будемо добиратися до уявного центру міста, де був єдиний магазин парфумерії. Вона всю дорогу розповідала як одна з нас повинна заговорити продавця, а інші дві – швидко бризкати улюблені парфуми на спідній одяг та обов'язково на верхній, бо на штучному хутрі дуже довго зберігається запах. Мені було страшенно соромно таке робити, але не хотілося засмучувати Раїсу Йосипівну і таки довелося напарфумитись підробленими «Міс Діор». Якби не мама, книги, фільми, снодійне і ще дещо – не знаю, як змогла б прожити тих два тижні у місті, де змерзають однаково і ноги, і душа.

Вже на третій день я зрозуміла – щось привело мене сюди не через геніального лікаря і що всі ті процедури, звісно, не зашкодять мені, але не вилікують, бо то була звичайнісінька гомеопатія, яку практикують в кожному місті. Але я не покидала Вільногорськ завчасно, бо знала – смирення може привести до того що снила, вимріявала і шукала...

Добре пам'ятаю ту мить, коли в заметіль проходила повз непоказне біле приміщення, лише помітила що з вікон лине світло. То були свічки. Ми зайшли в храм, в якому просто молилися люди – хто навколішках зі свічкою, хто стоячи. Тим, хто стояв на колінах, підкладали килими, бо підлога була наче лід. Приміщення опалювалось лише від свічок і людей. Але було тепло. Я залишилась. Спершу навіть не зрозуміла що сповідують ці люди, але провела очима по іконах – православні. Тоді у мене не виникало питань який це патріархат і якою мовою тут розмовляють, я просто потребувала Бога і когось, хто міг би наблизити мене до Нього, – наче вказати стежку, яка хоча б кудись вела. Я схилилась у молитві і відчула, що до мене підійшла жінка, яка розуміла, що ми не місцеві. Вона сказала що нам страшенно пощастило потрапити на службу отця Пьотра, бо це одні з його останніх служб. Я бачила лише довге чорне, наче ватне, пальто і шапку

отця, подібну до таких, що носять монахи. Розуміла все що він читав. А його голос видавався молодим-молодим, як і струнка постать. Коли отець Пьотр повернувся до людей, щоб промовити казання, я почала невпинно плакати, бо здалося що побачила старого Ісуса Христа. Шоки отця запали, шкіра була воскова, наче він постив вже сорок днів, проте він не виглядав хворим. Отець говорив такі важливі речі, що я подумки дякувала Богу, що знаходжусь зараз саме тут – в цьому дикому Вільногорську. Всі його слова заходили в моє серце – і я досі їх чую. Він говорив про вічність і про те, що все минуче. Що біль ніколи не може бути постійним так само, як і щастя... Такі прості істини, але його словами вони лилися наче життедайна ріка. Служба тривала дуже довго, але ніхто не хотів йти. Я дочекалася можливості попросити благословення і трішки поговорити з отцем. Його очі були такими, ніби він знає всю правду цього страшного світу. Скільки в них виднілося болю! А я ще щось питала в нього, просила пояснити... Може йому не менше була потрібна допомога?! Але отець Пьотр слухав мене дуже уважно, звісно, не дивлячись на мене. Лише на мить піднімав очі, а потім знову опускав додолу. Його довгі, худі пальці дуже тремтіли і час від часу він грів їх у широких рукавах. Отець говорив зі мною. Він чув мене! Щодня. Кожної розмови, коли б я не приходила. Ми говорили про різне: про те, що найбільше боліло мені, про Господа і людей, але ніколи про щось земне. З отцем Пьотром це було б неможливо. Я відчувала його блаженність і часто думала, що стою зі святою людиною. Не лише через те, що в цьому були переконані всі городяни. Він пояснював їм що часом проводитиме служби ще, але тепер служитимуть молодші, бо треба і їм вчитися. Можливо, це була правда, а, можливо, він просто втомився... Усім приходить час відпочити.

Особливо добре пам'ятаю нашу розмову про зло – я просто запитала чи воно існує.

– К сожеленію, конечно, – тихо відповів він.

– А зло у фізичному вигляді? – не знаю навіщо, але такі наївні речі мене турбували тоді найбільше.

– І ето, да!

Він стояв, торкаючись негустої бороди, і думав-думав над моїм питанням...

Кілька днів до мого від'їзду я не заходила до нього, бо здалося, що мої питання вичерпалися, і навіть докучати глибоко віруючій людині. А я нічим не можу допомогти йому, бо він нічого не потребує – сам так завжди казав. Але за півгодини до від'їзду я побачила його на безлюдному вокзалі Вільногорська, який знаходився далеко від міста. Одразу підбігла до нього, знаючи, що це найкращий знак – його з'ява. Що робив він саме тоді на тому вокзалі? Ми трішки поговорили і трішки помовчали. Я відчувала – він мене благословляє. А потім отець пішов уздовж колій, які були серед поля, і його чорне пальто та шапка, як у монаха, ще довго виднілися на засніженій траві. Я не уявляла, куди він йшов, але більше не плакала, бо почувалася щасливою.

Тієї миті абсолютно щасливою.